

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1924 évi szept. hó 14-én.
1924. Évfolyam * 18-ik szám

Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Regina Maria 36. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
1 évre - - - - - 75 Lel
2 évre - - - - - 40 Lel
GYESSZÁM ÁRA 3 LEL

AZ „ARANYKORSZAK“ TARTALMA:

VALLÁS ÉS FILOZÓFIA

<i>A rádió és az isteni prófécia</i>	291
<i>Az aramszabály</i>	301
<i>Kérdések és feleletek</i>	304

TÁRSADALOMTUDOMÁNY

<i>A világtérjedelmű neuraszténia</i>	299
<i>Tények és számok az orvosi tudatlanságról</i>	302

MŰVÉSZET ÉS IRODALOM

<i>A színek és tulajdonságaik</i>	295
---	-----

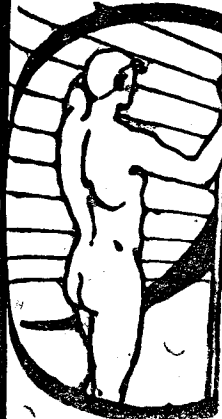
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap
Strada Regina Maria 36. — Telefon 4-48

Szerkeszti *Faluvégi Dénes*

Előfizetési ára: egy éve 75 lei,
fél évre 40 lei,
egyes szám ára 3 lei,
Csehszlovákiában egy éve 20 csehszlov. kor.

Levelezés és előfizetés e címre küldendő
Str. Regina Maria 36. *„Aranykorszak“ Cluj—Kolozsvár*

Frankokorszak

A TÉNY-, A REMÉNY- ÉS A MEGGYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓIRAT

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP. * * * * *

Évfolyam. 1924. Szeptember 14. vasárnap 18. szám

A RÁDIO ÉS AZ ISTENI PRÓFÉCIA

HANG terjesztése rádió (drótnélküli telefon) segítségével a kor egyik csodája. Ez isteni prófécianak a beteljesedése.

Rendkívül érdekes dolog, hogy még hatvanéve sincs, hogy az ember drótnélküli üzeneteket kezdett továbbítani. Ebben az évben történt, hogy egy Mahlon Lewis nevű ember Virginía hegyeiben kísérletezett és mérőföldnyi távolságra küldött üzeneteket természetesen igen kezdetleges körülmények között. Mahlon Lewis a kongresszusért pénzbeli támogatást találmánya töltésítésére. A kongresszus nagy tréfaként tekintette a dolgot. Lewis 1886-ban halt meg legteljesebb ismeretlenség homályában anélkül, hogy fáradozásai jutalmát megkapta volna.

Még tíz évvel ezelőtt, hogy Marconi, a birtokán Olaszországban továbbította az első jelzést drót nélkül 75 méternyi távolságra. Öt évvel később az ő jelzései már az Óceánon is átrepültek.

Még tíz évvel ezelőtt, hogy a Bell-rendszerű telefon drót nélkül továbbította az emberi hangot a Virginia állambeli Arlingtonból Washingtonba és Honoluluba.

Az első komoly rádiót a Westinghouse társaság Newyorkban építette 1920-ban. Még öt év sem mult el azóta és csak az Egyesült Államokban 3 és 4 millió között van a rádióval felszerelt otthonok száma. Ma már általában nem szokatlan dolog, hogy valaki egy millió embernyi hallgatósághoz beszéljen.

Csodálatos teljesítmények nagy dicsőséggel váltak az embernek. Ha ez helyes és bizonyos tekintetben, még helyesebb, ha tisztelettel és hittel adózunk az **nagy Oknak**, aki a rádiót lehetővé tette.

Az, aki megtette a napot az ember nagy ponti energia állomásává, amely előállítja az erőt a gép kerekének a hajtásához, amely világosságot ad nappal és életet hoz a növényi és állati világra; az, aki

a holdat és a csillagokat az egekre függesztette, hogy éjjel visszatükrözzék a világosságot, aki a hegyeket és völgyeket teremtette, a széles mezőket és az azokat áztató folyókat, előre ismerte és előre megmondotta a csodálatos rádiót, amelyet mi most élvezünk.

A nagy Teremtő tudta, amikor a világmindenséget teremtette, hogy az ember egy napon használni fogja a rádió-készüléket. Ezt ő jóval az ember teremtése előtt tudta. Amikor a földet étherrel vette körül, mely továbbviszi az emberi hang keltette hullámokat, ő tudta, hogy üzenetek földkörüli továbbítására fogják alkalmazni. **Őt illeti minden tisztesség és dicsőség.**

1886-ban Edouard Bellamy egy könyvet írt, amelyben azt állította, hogy 125 évvel később az ember otthon ülhet és hallgathatja a templomban mondott szent beszédet, vagy élvezheti a bármilyen nagy távolságon lejátszódó hangversenyt. Számításait a drót utján való telefonálás ismeretére alapította. Ez nem mondható prófécianak, hanem kézzel fogható dolgokból levont következtetésnek.

Jehova, Jób prófétája utján több, mint 3000 évvel ezelőtt megjövendölte az üzeneteknek drót nélkül való továbbítását. E próféciaiban ezt mondotta:

„Kibocsáthatod-e a villámokat, hogy elmenjenek, vagy mondják-e neked itt vagyunk?” — Jób 38:35.

Honnan tudhatta Jób annyi idővel előre, hogy a rádió egy jövőbeli lehetőség? Magasabb tudásának tulajdonítható volna ez? Bizonyára nem. A valóságban ő nem értette meg, amit írt. Jehova kezdettől fogva intézkedett, hogy a rádió nélkülözhetetlen része legyen az ő tervének. Arra készítette a prófétáját, hogy homályos szavakban írjon róla és az ő kellő idejében arra készíteti az embert, hogy a maga saját céljaira napvilágra hozza.

A jövődölés

A prófécia jelenti az események megmondását jóval azok bekövetkezése előtt. Ez a hatalom meghaladja az emberi észet. Csak a végtelen, az isteni ész tudhatja és tudja mit rejt a jövő. Ezért az isteni prófécia azt jelenti, hogy Jehova megjövendöli a jövőbeli eseményeket.

De miért jövődölte volna meg Jehova 3000 évvel ezelőtt a rádiót? És miért ismerte meg az ember az erejét és használta csak a legutóbbi években?

A felelet erre ez: Jehova ezt megjövendölte az ember tanítására a kellő és fontos időben. Megengedte, hogy a neki megfelelő időben napfényre kerüljön.

Ámbár emberek irták a Biblia próféciáit, Isten csak eszközül használta az embereket, hogy azt megírják. A próféták nem értették meg, hogy mit irtak. Isten nem engedte meg, hogy megértsék. De megmondotta nekik, hogy mikor az idő elérkezik, hogy ezen próféciák feltárassanak, az értelmesek látni fogják a beteljesedést és megértik ennek a jelentőségét. Értelmesek e szó jelentése szerint azok, akik tisztelik az Urat azzal, hogy igyekeznek megismerni és teljesíteni az ő szent akaratát. Értelmesek azok, akik azon vannak, hogy tudásukat és ismereteiket az isteni követelményeknek megfelelően alkalmazzák.

Jehova több prófétája útján megjövendölte azokat a kimagasló eseményeket, amelyek a vég idejében meg fognak történni. Láthatjuk, hogy csaknem az összes próféciák a vég idejére vonatkoznak. E kifejezés alatt nem az **idő vége** értendő, mert az idő örökösen folyik. A vég ideje jelenti azt az időszakot, amelynek folyamán a társadalomban változás fog beállani. A világ története korszakokra vagy diszpenzációkra oszlik fel. Az első korszak tart az Édentől az özönvizig, a második az özönvigtől a Messiási ország eljövételéig. A próféciák ezen utóbbi időszak végső napjaira vonatkoznak. A vég ezen ideje nem pillanatnyi; több, mint 100 évre terjedő korszakot ölel fel. A tények azt mutatják, hogy a vég ideje 1799-ben kezdődött és ezen időponttól kezdve haladt előre. Azóta mostanáig az emberiség történetének legfontosabb eseményei játszódtak le. A tudás rengeteg módon megnövekedett, de ez nem az ember bölcsességének, hanem annak a ténynek tulajdonítható, hogy elérkezett Isten kellő ideje, hogy az ember ismeret szerezzen.

Más próféciák

Dániel próféta útján mondotta Jehova: „A vég idejében sokan futnak majd ide-oda és a tudás megnövekedik.”

Ma az emberek vasuton utaznak több, mint 60 mérföldes sebességgel óránként. E gyors

közlekedés további bizonyítéka az isteni prófécia beteljesedésének, amely a vég idejét jelzi.

Az első gőzmozdonyt 1831-ben találták fel, tehát kevesebb, mint 100 évvel ezelőtt. Az ember elcsodálkozott, mikor az első mozdony több kocsiból álló vonatot húzott. Sokan azt hiszik, hogy a vasuti közlekedési eszközök az ember találékony szellemének az eredménye, ez nem áll. Isten megengedte az embernek, hogy a maga idejében napvilágra hozza. Prófétája Náhum útján Jehova leírását adja a gyorsan mozgó járműveknek, amelyekben most a vasuti vonat jól felismerhető. Náhumnak látása volt és leírta, nem tudván annak jelentését és 2500 évvel később Isten egy másik embernek engedte meg, hogy ezt a látást valósítsa meg. Náhum ezeket írta:

„Vitézeinek paizsa veres, katonáinak ruházata biborszínű, hadiszekere acéltűzben ragyog fegyverkezése napján és a dárdákat rengetik. Az utcákon robognak a szekerek, összeütköznek a piacokon, tekintetök, mint a fáklyák, futkosnak, mint a villámok. Emlegeti vitézlő hőseit, ingadoznak lépéseikben, sietnek a kőfalra és felállíttatják a védő sánc. A folyóvizek kapui megnyílnak és a palota megrendül.” — Náhum 2:3-6.

Egy negyed évszázzal ezelőtt lehetetlennek tartották, hogy az ember a levegőben repüljön. Most nagy repülőgéprajok szelkésítik a levegőt, magukkal vivén élő terhet. Ámbár az ember ezt modern találmánynak tekintti és saját leleményessége eredményének, a Szentírás mutatja, hogy Isten sok évszázaddal ezelőtt jövődölte meg a repülőgépet. Mikor az Úr Ésaíasnak a repülőgép látását adta, ezt mondotta: „Kik ezek, kik repülnek, mint a felleg és mint a galambok ducaikhoz?” — Ésaías 60:8.

A saját céljára Isten megjövendölte a repülőgépet és a maga idejében megengedte az embernek, hogy megszerkessze a gépet, amelyen lehet repülni.

Korrupció a magas helyeken

Az emberek most már világosan látják a korrupciót a világ kormányzó tényezőinek a körében. Ez is beteljesedése az isteni próféciának.

Frank A. Wanderlip, az ismert pénzember, nemrég nyilvánosan ezt mondotta:

„Korrupció támadta meg a kormány szive gyökerét. Olyasmi támadta meg, ami sokkal veszélyesebb a katonai inváziónál egy idegen ellenség részéről. A nagybani becstelenség ma már hivatalos rekordszámba megy.”

De miért jut manapság napvilágra a sok panama, csalás stb.? Felelet: Itt az Úr ideje (amint ő megmondotta), mikor a rejtett dolg napfényre jön. — Máté 10:26.

Az utóbbi években sokan távolodtak el az

És micsoda jele lesz a te eljövetelednek és a világ végének? — Máté 24:3.

A feleletet, amit Jézus erre a kérdésre adott, ők ebben az időben teljesen meg nem érthették és kellően nem értékelték. A tények mutatják, hogy az ő felelete különösen a földön akkor élő népek javát célozta, amikor az ő prófétai kijelentései beteljesednek. A beteljesedés megértése lehetővé teszi az embernek, hogy szorosán megközelítse azt, amit a küszöbön álló jövő magában rejt.

A fizikai tények mutatják, hogy a jövődőlés, melyet az Úr felelete tartalmaz, ezen legeslegfontosabb kérdésre, 1914-ben kezdett beteljesedni és a beteljesedés még most is folyamatban van a csúcspont felé haladva. Jézus felelete a tanítványokhoz így szól:

„Nemzet támad nemzet ellen, és ország ország ellen, és lesznek éhségek és döghalállok és földindulások mindenfelé. Mindez pedig a sok nyomoruságnak kezdete.” — Máté 24:7, 8.

Ezt úgy kell érteni, hogy az imént említett dolgok a föld népei nyomoruságának a kezdetét jelzik, nyilvánvalóvá téve a régi rend végének a tényét, és hogy ezen időtől kezdve a dolgok rendje egyre bomladozni fog, míg elérte tetőpontját, amit azután hamarosan az emberek nagy megáldása fog követni.

A világháború 1914-ben jött, amely magával rántotta a világ főbb nemzeteit. Ilyen emberöldöklés ezelőtt soha sem volt. Meggyengítette a beavatkozott nemzeteket és még most is gyengék és egyre gyengülnek. Mikor a háború végetért és a nemzetek képviselői összegyülekeztek Párisban, Wilson, Lloyd George és más kiváló férfiak, világosan megmondták:

„A régi világ végetért. Egy új rend vette kezdetét. Új módon kell eljárunk.”

Azonban még több csalódás várt az emberekre azon okból, hogy a világ emberei csupán csak emberi szempontból nézték a dolgokat. A háború alkalmat szolgáltatott az árdrágításra és a háború után azok, akik belepusztultak az árdrágításba, folytatták ezt a mesterséget. Semmiféle emberi hatalom nem tud a világ mai állapotával megbirkózni.

Az Úr megjövendölte ezt, ő világosan megmondotta, hogy a háború után olyan állapotok lesznek a földön, amelyek nyomort és zavart fognak hozni úgy, hogy az ember szíve el fog halni a félelemtől; és éppen ilyen az állapot, amely Európában és a föld más részein uralkodott és most is uralkodik. — Lukács 21:26.

A világ mostani nyomoruságos állapota még nem a végső vég. Olyan sok dolognak az előestéjén vagyunk, melyekről az embereknek tudomást kellene szerezniök.

Jézus megmondotta, hogy mikor ezek a

most említett dolgok bekövetkeztek, akkor az országnak ezen evangéliuma hirdettetik az egész világon tanúságtételként az összes nemzeteknek és akkor jön majd a vég. (Máté 24:14) **Hogyha a hír jó**, akkor ez azt jelenti, hogy valami jó fog következni és mivel igaz, kötelességévé lesz minden keresztyénnek az egész világon hirdetni ezt a jó hirt embertársainak.

Évezredekkel ezelőtt Isten ígéretet tett, amely ígéretet esküjével erősítette meg, hogy az ő országa által a föld összes népei meg fognak áldatni. (1 Mózes 12:3) Ezen okból az ő országa az emberre nézve a legnagyobb fontosságú. Minden józan gondolkodású embernek vágya élvezni az életet, szabadságot és boldogságot. Nyilvánvaló, hogy ezeket az áldásokat most nem élvezzük. Mindenki elismeri, hogy az emberi társadalom mostani állapota nem kielégítő. Önzés, tehetetlenség, becstelenség uralkodik. A nép teher alatt görnyedezik és az emberek nem tudják, hogyan rázzák le ezeket magukról. Az Úrnak van ez ellen orvossága és ezt az embereknek meg kellene ismerniök. Ez az orvosság — Isten országa.

Ezért e rádió-állomás célja az ország üzenetének a hirdetése. E helyen hetenként tartott előadásokban az isteni prófécia világánál magyarozatát adjuk a napi sajtóban jelentett eseményeknek. Míg a bajok folyton növekednek és az emberek egyre súlyosabb terhek alatt görnyednek, e rádió célja lesz és most is az, hogy az a most közeledő és derüesebb és jobb nap felé irányítsa az emberek figyelmét.

Fontos az emberek mulattatása és szórakoztatása, de sokkal fontosabb felvilágosítani őket a mostani nyomoruságos állapotokról és az isteni gondoskodás felé terelni őket, amely meg fogja váltani az embereket ezektől az állapotoktól és az elkövetkező áldások felé.

Hogyha azt látjuk, hogy isteni prófécia ma beteljesednek, és hogy ez egy nagy dipenzációs változásról tesz bizonyosságot, és hogy ez a változás meg fogja javítani az ember állapotát, akkor örömmel fogják üdvözölni a jó híreket.

Igen kevés figyelmet szenteltek a Biblia tanulásának. El kell ismernünk, hogy ez Isten Igéje, amely adatott az embernek a jobban való okulására, hogy megismerje a békére és a végtelen boldogságra vezető utat.

Az Úr megmondotta, hogy eljön az idő, amikor az ő üzenete el fog terjedni a legcéljában. Ennek a prófécianak be kell teljesednie. Ugyalátszik, hogy a rádió ezt a követelményt elégíti ki. Most kétségtelen itt az ideje, hogy a királyság evangéliuma hirdetéssé az embereknek, hogy megmondassák nekik: „Elközelített a mennyeknek országa. Ez az ország, ha majd teljes működésbe jön.”

meg fogja hozni a minden népek vágyát. Remélem, hogy sikerülni fog felkelteni az emberek fokozott érdeklődését a Szentírás iránt és beleoltani szívükbe a bátorságot, hogy ellentálljanak az ellenük most dúló diákoknak, ami lehetővé teszi nekik, hogy bármilyen várművelmesen várjanak az Úrra, aki meg fogja teremteni azokat az állapotokat, amelyek

teljesíteni fogják minden becsületes szívűek vágyát. Mindazoknak, akik szeretik az Urat és akiknek meg van a reményük, hogy az Úr igazságos uralma alatt jobb sorsra lesz az emberiségnek, küldöm a szeretet és jókívánságoknak ezen üdvözlését. Az Úr áldása legyen mindnyájatokkal.

Rutherford.

A SZINEK ÉS TULAJDONSÁGAIK

(FOLYTATÁS)

Szin és jellem

MIND e hangok konkrét esetekben semmi esetre sem tekinthetők csupán térségi alakoknak, hanem gömbölyű, golyó, kúp és pirámis (kup) alakú testeket is ábrázolhatnak. Fel fog tűnni, hogy ezen magánhangzók és a kiejtésüknél keletkező alakok között az ajk állása feltűnően egyezik.

Szin, hang és geometriai rendszerek

Nem csupán az alapszinek, alaphangok és alapformák között van párhuzam, hanem a kombinált hangok és színeknél is. A secunder, valamint a tercier vagy harmadrendű szinek is, végül csupán az alapszinek modifikációi. Egy tercier szint fekete vagy fehér hozzáadásával, ha tompitunk, ezáltal mondani lehet, hogy egy negyedrangú szín keletkezik.

Az összes secunder szinek, sőt egynémely tercier s talán még negyedrangú is — ábrázolható hangok által. A fehér fény felfoghatatlan gyors hullámlása s a feketénél az alacsony hullámlás teljes hiányzása között foglal helyet közép vibrációk skálája. Így van ez a hangok világában is. A magas, sivitó e és azon pont között, hol megszűnnek a vibrációk vagy legalább is többé nem vehetők észre — foglal helyet a hangskála különböző gyorsaságú rezgéssel. Ezen finom és finomabb fokozatok csak nagy nehezen ábrázolhatók geometriai alakokból. Mindazáltal ez még nem bizonyítja azt, hogy ez valamikor nem lesz lehetséges. A természet ugyanannyi alakot használ fel, mint szint és hangot. Az alakok vagy formák törvényrendszerét természetesen csak töredékesen ismerjük, nem azonban az ősfarmákat, melyből kiderít van: golyó, pálca, köteg, kúp, tér, kristály és csavar; a többi alakok vagy formák mindössze csupán ezekből összetett kombinációk. Az ember bármit, amit csak kigondol vagy eltervez, e hét alapformának variációján kívül nem léphet.

Megfigyelhető, hogy azon magánhangzó kombinációk fordulnak elő a leggyakrabban, melyek a piros és a sárga színeknek a megfelelői. A sárga, a fény, piros ellenben a cselekvés, a tevékenység színe. Az u csoport tagjai a magánhangzók világában sok-

kal ritkábban fordulnak elő és ritkábbak; például a japán virágnyelvből majdnem teljesen hiányzanak. Ez a hideg megfontolás terén mutat hiányos képességekre.

A természettől az összes pazar módon árasztott szemet, fület s az érzelmet megvidámító adományok a szinek, hangok és alakformák csodaszarujából származnak. Nem túlzás, ha kijelentjük, hogy az emberiség történetének tökéletes megértése és felfogása — kicsinyben és nagyban — felfogó képességünk határain belül fekszik, amennyiben megfigyelő és megkülömböztető képességeinkkel érzésünket e területeken egészen helyesen állítanánk be. Mindezen, a természetben oly gazdagon előforduló szinek, árnyékolások és fokozatok a legcsodálatosabb összhangba vegyithetők el.

Szin és hangnem

A világos színezetű e szoprán hang fehér — meleg fényétől a sötét árnyékolású mély basszus hangig — a zöld kivételével megkülömböztethető összes színek a szoprán és a basszus vegyületeiből képződnek. Tipikus példa erre Haydn-nak a „Teremtés“-e. A diskont-ütem meleg, kellemes nap-sütése előnyösen vegyül el a basszus (hangváltozat) bús árnyával. A zeneművészet csendes modulációjában a „zöld“ is közbevarázsolt tó nyugodt hangulatát kölcsönzi. Éva boldogságérzete az imádat és hála fenséges himnuszában ömlik át Ádám helyes ítélőképességébe.

A szoprán elvegyül a mezőszoprán narancs-sárgájába s ez pedig az alt narancs színébe. Az alt sajátságos, kellemes lágyságát két főtényező: a fény és cselekvés, a bölcsesség és szeretet eredményezi. Egy szoprán és tenor duett, mint például „A szeretet hatalmát áldom“ — egy narancs-színezetű koloriát (színezés) eredményez, mely a két egyenként is jellemző összhangzó részek által fokozottabb fényezetű lesz, mint csupán egy egyedül álló narancs-színezetű hangnemenél.

A tenor kétségkívül „a szeretet hangja“ és pedig a tetterős szereteté. A középkorban a szerelem szolgálatában állott, még ma is nem ritkán például balladáknál — szerelmi

énekeknel. A centrumhoz, illetve a chroma-
tikus vezető hanghoz való viszonya — kitü-
nően beválik erre a szerepre; a szeretet a
cselekvő momentum az emberi történések
közepette.

A basszus hangok — az ibolyaszínnel ha-
sonlítóval össze — a zeneműnek méltóságot
kölsönöznek — szeretetet — szenvedések-
ben megtisztult sötét árnyak hozzáadásá-
val. A basszus, mint megfigyelhető, főké-
p szívhez szólóan jut kifejezésre temetési éne-
keknel, melyek az élet árnyékaihoz és mély-
ségeihez vezetnek el.

Szin és hang, ütem és taktus szépséges
csengésben folynak össze. A különböző zá-
radékok csak modifikációk (változtatás) egy
felfektetett lajstrom kereteiben, ami által
egy a fő, valamint az átmeneti hangnemek
előtt nagy tér nyílik meg.

A szín és az elemek

A kosmológiában az öregek előtt négy ős-
elem volt ismerős: levegő, föld, tűz és víz.
Ők ezeket a jellem alapvonásaival hasonlí-
tották össze. Hogy ezen elemzésben aztán
ők jutottak-e még messzibbre is — az ismer-
etlen.

A levegő a színek között a sárgának felel
meg, a fénynek (világosságnak) az életben,
a bölcsességnek a jellemben, a barátságos
magaviseletnek, eljárásnak, a szív vidámsá-
gának, a reménységnek az erények között.
Az atmoszféra sárgája csalja elő tavasszal
a földből a rügy fakadását, s ugyancsak ez
a nyári levegő az, amely megérleli a búzát,
a gyümölcsöket, mert a kékes-szürke napok-
nak nincs érlelő erejük, mint a sárgáknak
— napsütéses — tehát vidám napoknak.

A víz a kék színnel függ össze, az élet hát-
terével, a jellem igazságával, az állhatatós-
ság méltóságával, valamint a magaviselet-
beni, az életfolyásabani szilárdsággal, nyu-
godtsággal s végül hittel az erények között.
Mikép jogosság, igazságosság az egyensu-
lyozó és feltételező erő, hasonlóképp a víz egy
kiegyenlítő médium vagy eszköz. Csökkenti
a lázt, mérsékli a földön az éghajlatot, s a
víz rendszeres megjelenése eső vagy harmat
alakjában valóban lényegesen hozzájárul az
emberiség fejlődésének ragyogó korszakai-
hoz. A Szentírás a vizet az emberiség részére
az áldás és igazság jelképezéséül használja.

A tűz szorosan összefügg a vörös színnel,
s az életben a cselekvés erejét szimbolizálja,
szeretetet a jellemben, életelevenséget, élet-
kedvet a magaviseletben, a gondolkozásmód
fenekelt jóságát, szeretetet az erények kö-
zött. Amint a tűz a legnagyobb hajtóerő a fi-
zikai életben, ép úgy az életben a szeretet a
fő hajtóerő, még ha a legtöbb esetben nem
helyesen alkalmazott szereteten, az önzésen
épül is fel az.

A föld a fekete színnek, az életben a pasz-

szívításnak, a jellemben az akaratérőnek, a
nyugodt érzületnek a kifejezője. A föld az a
médium, mely nélkül a többi elemek ösz-
működést nem fejthetnének ki az ember dol-
gaiban; valójában a hatalom sem jellemtu-
lajdonság, hanem inkább egy képesség, hogy
a jellem más elemeiben nyilatkozzon meg.

A Teremtő és a szín

Jellemtökéletesség egy **tökéletes lény** kü-
lönböző jellemvonásainak teljes egyöntetű-
ségét vagy összhangzó viszonyát jelenti. Je-
hovában, az Istenben nem csupán a legtö-
kéletesebb mértékegységet találjuk meg, ha-
nem egyuttal a tökéletességhez tartozó ösz-
szes tulajdonsága ősforrását is. Egyes állat-
fajoknál oly értékes tulajdonságok tűnnek
fel, melyek a bukott embernél nem találha-
tók fel.

Amint az Irásból kitűnik, az isteni lény-
nek, a világegyetem nagy uralkodójának a
bölcesség, igazság, hatalom és szeretet ké-
pezik jellemének alapját. Sok ember az igaz-
ságot helyezi előtérbe a szeretet és bölcses-
ség rovására, ismét mások csak a szeretet-
ről beszélnék és az igazságot teljesen mel-
lőzik. Többen, akik Isten cselekvési módját,
például a gonosz megengedését képtelenek
megérteni, tagadják Isten bölcsességét és
hatalmát. Egyes embernek felfogó képessége
annyira korlátolt, hogy nem képes felfogni
az isteni hatalmat, míg vannak, akik elis-
merik azt, mivel ez állandóan megnyilvánul
az összes természeti történésekben, úgy
a mikrokosmos (kicsik) világában, valamint
az egész világegyetemben.

Bölcsesség, igazság, szeretet elvont elvek,
míg a hatalom ez alól kivételt képez. Ez oly
szerepet tölt be, mint a hüvelykujj egy négy
ujju kézen. E „hüvelyk“ nélkül a jellem
többi elemei nem fejthetnének ki tevékeny-
séget. Ha a fekete színt akarnánk a hata-
lom szimbolumaképp megjelölni, ennek egy
idezet útját állaná: „Az Isten világosság és
ő benne nincsen semmi sötétség.“ (1 János
1:5) S mégis „sötétséget készített“, s azzal
mintegy ruhával bevonta a földet. (Zsoltár
104:20) A helyes magyarázata ennek csak
az lehet, hogy az ő egyénisége oly kevésbé
tartalmaz sötétséget, mint amennyi fekete-
ség van a világosságban. S tetszése szerint
amely mértékben feltárja előttünk csodálatos
jellempéjét, ez nem közvetlenül, mint
inkább műalkotásai útján történik. Magá-
ban a világosságban, fényben nem fordul elő
sem fekete, sem fehér szín s mégis előfor-
dul a színek között. A fekete (sötét) a ter-
mészetben erőre utal, illetve erős jellemre.

Mindezen elemek egy elvont és konkrét
elméleti és gyakorlati vonást mutatnak fel.
Abölcsességnek passzív vonása az ismeret.
Ha a bölcsesség valamely problémával áll
szemben, ezt a feladatot a bölcsesség a ha-

talom közreműködése nélkül nem képes megoldani. Az **okosság** alkalmazott bölcsesség. Tevékenységének a megnyilvánítására szintén hatalomra, erőre van szükség. Az **igazság** jogi követelmény, de csak miután gyakorlatilag végre lett hajtva, lesz igazságosság. A hatalomnak (erőnek) tevékenység kifejtése céljából vezető kézre van szüksége. A **jóakarát** passzív (tétlen) szeretet és pedig a legalsóbb fokon, az aktív (cselekvő) szeretetet ellenben „jócselekedetnek“ nevezzük; a hatalom (erő) a végrehajtó szerv, mozgató energia minden változatban.

Megfigyelésre érdemes, hogy a hatalomra nem csupán a jellemtulajdonságok gyakorlásánál van feltétlen szükség, hanem még hozzá ezek közül egy sem hozható működésbe a más kettő nélkül. Például az olyan bölcsesség, amely az igazság és a szeretet tulajdonságának figyelembevételével nélkül vinne véghez valamit, egyáltalán nem volna bölcsesség. Hasonlóképp lehetetlen volna elgondolni olyan szeretetet is, amely mellőzné az igazságot és az igazságosságot s ép úgy az igazság sem volna igazság bölcsesség és szeretet nélkül. **Egy ember sem nevezhető igazságosnak**, míg úgy nem szereti felebarátját, mint önmagát. Ezzel összefüggésben megfigyelhető, hogy a természetben egy alapszín magára csak nagyon ritkán, sőt kettőből álló keverék is alig fordul elő, ha egyáltalában elő is fordul. Minden esetbenél jelentkeznek még más két alapszínnek is részei, ahol különösen kitűnik egy domináló szín.

Istennél a jellemtulajdonságok egymás-

sal a legnagyobb arányban és összhangban működnek. Ha az ember tökéletes volna, mint az első ember volt, akkor ő nála is az isteni lény tényleges hasonmásaként volnának meg teljes egyensúlyban ezen alaptulajdonságok. Bár az ember tökéletlen, még mindig képes megbecsülni e jellemtulajdonságok szépséges és fenkölt voltát. Egy tökéletes teremtménynél a szeretet a mozgató erő, a bölcsesség tervet készít, az igazság irányt szab, míg a hatalom végrehajtó erő.

Miképp a sárga, világosító fényt kölcsönző szín, hasonlóképp a bölcsesség a jellem megvilágosító eleme. A remény bölcsességből fakad, míg az öröm a reménység gyümölcsének nevezhető. Tehát a bölcsességet jogosan a jellem örömteljes napsütésének lehet nevezni. A „kék“ a hűvös árnyzat jelképezi; az igazságosság korlátozó, irányító része a jellemnek. Csak ez az elem volt képes meghatározni az ember „lakásának határát“, (Cselekedetek 17:26) mondván a tengernek: „Eddig jöjj és ne tovább.“ (Jób 38:11) Tehát nemde megfelelő ábrázolása a kék az igazságosságnak, a jellem valódi „kékjének?“ A hit (bizalom) elválaszthatatlan az igazságosságtól, miképp a bizalom az egyeneslelküségétől. Miképp a piros a tevékenység színe, ehhez hasonlóan a többi elemeknek szeretet a hajtóereje, az ez, amit remélünk s ami az alapját megadja a hitnek és igazlelküségnek. A világon minden melegség a szeretetből fakad, minden világosság és öröm a bölcsességből s az ebből kiáradó erők az igazságból.

(Folytatása következik).

A MEKKAI ZARÁNDOK-ÚT

BOSZNYÁK zarándokok tértek vissza Izlám szent földjéről, akik elmentek megnézni Allah küldöttjének — Mohamed szallallahn aleyhi — sirját.

Nagy hatást gyakorol ez a vallás mintegy 14, millió hívő lélekre már mintegy 14 száz éven keresztül a föld egy pontjára terelve, elzarándokoltatva több százezer embert Kínából, Marokkóból pusztán, vizen, homok-sivatagon át, hogy személyesen is végigjárják vallásalapítójuk lábnyomait. Mekka titkaiba már 300 évvel ezelőtt betekintést nyert Bathema olasz utazó, habár nagy fanatizmusmal elzárni igyekeztek a várost a mások elvezetűek elől. Badiah 1807, Seeczen 1809, Burkhardt 1811, Roches 1842, Binton 1882 stb., mások, akik muzulmánoknak öltöztek, szintén mindnyájan bepillantást nyertek Mekka titkaiba. A zarándok-út tapasztalatairól dr. Salih-Subbi számolt be legelőbb, Autun Hanghi (1900) pedig könyv alakba foglalta. De a zarándokok útjai és tapasztala-

itai a valóságot tekintve, egymástól többé-kevésbé mindig eltérnek.

A muzulmánok Mekkába és Medinába való zarándoklása a mohamedánoknak előirt öt fő kötelességei közé tartozik: életében legalább is egyszer el kell mennie erre a bucsujáró helyre.

Szentkönyvüknek 192. pontja így szól: „És elzarándokoljatok Alláh-ért... ha pedig valami megakadályozna ebben, küldjétek áldozatot s a hajatokat ne nyírjátok meg addig, míg rendeltetési helyére el nem jut az áldozati ajándék.“

193. „A zarándoklás ideje három hónapi idő, Seva, Silkade és Silhidje; aki pedig zarándok-útra kél, az tartóztassa meg magát az igazságtalanságtól és patvarkodástól... diszítsétek fel magatokat, a legjobb disz pedig az istenfélelem“...

A Korán ezen parancsából fakadt a bayrám ünnep, „áldozati bayrámnak“, „kis bayrámnak“ is nevezve. A zarándok-út több-kevesebb időt vesz igénybe; attól függ, hogy

mily nagy a távolság. Böszniából a zarándokok (hadjik) a nagy bayrám 4-ik napján szoktak útrakelni. Amikor még vonaton és gőzhajón utazni nem lehetett, egy esztendőbe is beletelt az út és nem volt gyerekjáték, különösen kolerajárványok idején (és Indiából vajjon mikor nem hurcolják át a kolerát Mekkába?) nagyon sok ember szokott elpusztulni.

A zarándok-útas, mielőtt útra kelne, rendszerint maga elé rendeli házanépét, rokonait és mártir elhatározással és hittel készül belépni az üdvösség kapuján. Ünnepléses menettel felvonul a mecsetbe, ahol már várnak reá a Muffi, a Kadi, a Hodja, Softa, Bég és az Aga, iskolásgyerekek, előfutárok, beláthatatlan nagy néptömeg felzúgó énekekkel, imával kísérik ki útjára, némelykor nők és gyerekek is csatlakoznak hozzájuk és „helyettesítők” is, akik 2000-3000 kórházi betegeket szoktak helyettesíteni a zarándoklásban.

A legnagyobb karavánok rendszeren Damaskusból és Kairóból szoktak útrakelni. Ezek példátlan pompával, katonás felvonulással viszik a szenthelyre a szőnyegeket a szultán és Kedive ajándékát. A Vörös-tengeren két napi utazás után Jambóba érkeznek. Jambóból — amely egy piszkos arab városka — egyrésztük Medinába, de a legtöbben Djidáig, Mekka pestises kikötőjéig utaznak.

Már a partraszállás előtt készítik magukat: a zarándokok imádkoznak és mesakodnak, hogy arab földre lépjenek. Magukra öltik ruháikat, melyen semmi varrás sincsen s ezáltal az Ihram — a felszentelt állapotba lépnek, mely így tart aztán a zarándok-út végéig. Első útjuk a földön a bibliai Éva anyánk sirjához vezet — a Hasreti Havá-éhoz.

Valamely nap estéjén pedig a már 40.000-50.000 főre szaporodott tömeg a pusztába indul. Akinek nincsen pénze tevére, az gyalog megy. Fáradságos egy út ez nagy hőségben. Különösen a nők szenvednek nagyon, de aki nem esik a fosztogató, portyázó beduinok kezébe, az tűr és hallgat. Nappal Hadah falucskában pihennek s másnap reggel már feltűnik a láthatáron Mekka — „Iszlámnak a szíve, a lelke.”

Egy öreg sejk jó a zarándokok elé és imádkozik velük. Aztán leszállnak a tevékről és bevonulnak a városba.

Mekka — Mohamed szülőhelye — 97 kilométerre fekszik a tengertől nagy hegyektől övezve. Az egész város a zarándokok fogadására készült egy szállodának volna tekinthető. Szűk, piszkos utcái vannak s csak itt-ott van egy néhány üzlet. Hidja Emirje a nagy Kerifa Mohamed testvéreinek, Satiménak az ivadáka — a főúr. Az ő méltósága nemzedékről-nemzedékre száll, valamint

mindazoké is, akik valmily szolgálatot végeznek a mekkai Allah-templomban. Sőt a szőnyegvívó tevé vezetőjének joga is Scagaretel Dor szultán idejétől, mintegy nyolc évszázadtól elkezdve egyazon csaladé.

A Beytulah (a templom) nagysága mintegy 200 négyszögméter között váltakozik. Hét torony van rajta és többszáz oszlopos és kupolás fal veszi körül a helységet; 19 kapu és hét út vezet a Kábához.¹ Sali-Subhi a következőkép ecseteli a Kábát: „Kockalaku, mintegy tíz méter magas, egy rendkívül drága szőnyeggel van letakarva, amelyet minden évben megújítanak. A Kába tetőzet körül masszív aranyból van a csatorna. Az ajtóhoz két lépcsőzet vezet, ezek közül az egyik, a nők lépcsője, szinezűstől van készítve — egy indiai mozzim ajándéka. A Kába beseje egyetlen egy márvány terem, melyet aranylámpák világosítanak meg. A szent kő, HadjerEl-esved, melyet ő szerintük Gábiel angyal hozott Ábrahám pátriárkának, kívül van befalazva, egykor fehér volt, most pedig fekete.

A Kába lépcsője előtt van — szerintük — Ábrahám eltemetve „a megváltás kapuivé”, valamint Sem-zeu kútja, (valamint az előző évi szőnyeg foszlányai s a Kába gyertyájáról a gyűrűk), mely drága keresleti cikk Mekkában. Egy látogató sem mulasztja el, hogy haza ne vigyen abból valamit. A Beytuláhn kívül még sok más szenthely és hírhősök sirja van, melyet helyszüke miatt nem sorolunk mind elő, valamint az izlám négy szektájának imaháza szintén a legmagasabb tisztelet helyeit képezi.

A zarándokok azután a legkisebb részletig megteszik azt az utat, melyet röviddel halála előtt Mohamed tett meg a 10. év (632 Krisztus után) Silhidjét havának 24-én. Miután megcsókolta a szent követ, a jobb oldalról kezdve hétszer megkerülte a Kábát, imádkozott Ábrahám sirjánál, ismét megcsókolta a követ, eltávozott Beytulából, hétszer ismételt meg egy bizonyos utat, emlékeztül Hágárra, aki ezen a helyen vizet keresett a szomjazó Ismaelnek. Végül bizonyos ceremóniák elvégzése után az Arefát-hegyre vonult s ott megismételte az Ábrahám áldozatot 63 kecskebakk alakjában.

Az Arefáton végzendő áldozat képezi a Kurban-Bayrám ünnep főpontját. A hívők serege ezen a napon a sok karavánok által felszaporodván, Sali-Subhi adatai szerint közel egy millió kecskét és tevét vág le. 500.000 zarándok hangos imában morajláz fel, melyhez egy sejk fehér selyem zászlóval adja az ütemet. Ezzel befejezést nyert a zarándoklás gépszerű kötelezettsége.

A zarándokok egy része felhagy az Ihrammal, lenyirja a szakállát, a haját és felteszi

¹ Kába = templom.

a fezt. De mindnyájan elvonulnak Medinába vagy a pusztán vagy Djida és Jambon keresztül téve meg az utat, miután ottan is imádkoztak és egy szűk ablakon keresztül meglátták Mohamed sirját — elkezdődik a hazatérés.

Először is a Sinai félszigeten El-Por-ba érkeznek. Itt megvizsgálja őket egy orvos, végül Konstantinápolyon keresztül Szlavon-Brodba, ahol újból orvosi vizsgálatnak lesznek alávetve.

Igy érkeznek haza. Ismét eljük vonul az egész község; a Mufti, a Kadi, az Aga, a Bég, a Hodja, a Softa, az iskolásgyerekek, az összes rokonok és ismerősök, de most már büszkén és örömkönnyekkel szemeikben. És évek hosszú során át tisztelettel emlékeznek meg Isten küldöttjének Mohamed sallallahu-áléhi bölcsojéről és sirjáról.

Ime a mohamedánizmus negyedmilliárd

embert ev szervezetbe foglaló fanatizmusa, akik fáradhatatlanul, útporán, sivatagok sikján, hőségben, szomjasan, szenvedések között, pénzáldozatot nem-sajnálva, elhagyva családot, szülőföldet, pestistől, kolerától megtámadva, útrakelnek az üdvösség megkeresésére! Tudatlanságukban mily nagy az Istenszeretet szívükben!

És ti keresztények! Keresztyén világ! Akiknek feltámadt az igazság, homálytoslató sugaraival áldástárasztó ismereteivel. Mit tesztek ti a ti Megváltótok követésében, aki így szólott hozzánk: „Példát hagytam néktek, hogy amint én cselekedem, ti is úgy cselekedjétek!“ Ti, akik egy álmatlan éjszákát nem áldoztatok Jézusotokért, ti, akik lemészárolni voltatok képesek keresztény és keresztény testvéreiteket a világmészárlásban, ahogy nem kell-é az egész világ előtt bűnbánattal méltán szégyenkeznetek?

VILÁGTERJEDELMŰ NEURASZTÉNIA

NEURASZTÉNIÁT vagy ideggyöngeséget világbetegségnek lehetne nevezni — mint az ész és a pénz korszakának kísérő tünetét, a modern civilizáció gyümölcsének, amelyre oly nagyon büszke a világ.

Kétségkívül most a civilizált nemzeteknek vannak oly vívmányaik, mely némi büszkeségre jogosítja fel őket a vad népekkel szemben, de azért van a mostani civilizációban, mint rendszerben elég sok dolog, amiért inkább pirulni kellene, mintsem büszkélkedni.

Még a világháboru előtt, még mielőtt járványossá lett az ideggyöngeség, volt egy idő, amikor még nem volt oly nagy elfajulva a civilizáció, amikor még nem kellett mindent oly eszeveszett rohanással és nagy arányokban végezni, mint mostan. Az új korszak derengő fényében fokozódó ismeret mellett minden téren való tudomány terjeszkedni kezdett, mert „a tudomány (önmagában) felfuvalkoddta.“ Így történt, hogy mindent a legszélsőbb energiával és rohanással üztek, hogy az általános terjeszkedés mögött nehogy elmaradjanak.

A történelem tanúsága szerint a népek fejlődése terén a súlyos harcok bénító hatással voltak a nép idegére. Most azonban másképpen történt. A viszontagságos idők felőrölik az idegeket és ideggyöngeség lett az idegerőből.

A civilizáció a maga többé-kevésbé kísérő tüneteivel okozza ezen betegséget. Az ember idegei a legvégsőkig fokozott rohanásnak nem bírtak ellenállani. A legtöbb esetben önzés volt hajtóereje ezen rohanásnak. Az egész rendszernek szemére kell vetnünk a kéjvágyat, kapzsiságot és a pénz szerelmét. Se dolgokért való törekvés kimerítette ide-

geinket olyannyira, hogy a feszültség legvégső határához érkezett, de mindazáltal kivánságaink csillapítására a rohanás mind nagyobb mérvet ölt.

Ez nem pesszimista felfogás, hanem józan emberek véleménye, akik jól meg gondolták a lezajló dolgokat.

A tudomány világ az utóbbi időben sokat beszélt az atomról, melyet valamikor a legegyszerűbb dolognak, az anyag legkisebb oszthatatlan részének tartottak. Ma pedig már tudott dolog, hogy az a valóságban egy mag körül keringő nagyon komplikált rendszere az elektronoknak. A hőmérséklet fokozódóan siettet ezen elektronok rezgését, ami által elváltozik az anyag minémisége, ahogy ez megfigyelhető a víznek gőzzé vagy gázzá való elváltozásánál.

Ez nagyszerűen megfelel a modern civilizáció illusztrálására. Még nem is olyan régen a civilizációt egyszerű egységnek tekintették, miképpen az atom is, de ma már felismerik, hogy sok egymást körülkerülő részecskékből áll és egészen egy rendszert képez. Valamint látjuk azt is, hogy az önzés fokozódó hőmérséklete befolyással van reá és részeinek rezgési sebessége oly nagyon fokozódik, hogy lényege, anyaga ugyancsak gázszerű állapotba látszik átalakulni vagy pedig ezek után „füst“-ben fog felszállani.

Az említett eseteket már régebbi ideje, hogy felismerték és felemlítették ismert nevű írók, azonban úgy látszik oly komplikáció kezd bekövetkezni, mely nem ismerhető fel oly gyorsan. A betegséget, ha veszélyesnek is tartjuk, azonban az okát ennek, valamint a neuraszténia világraszóló járványának gyógyszerét nem lehet oly hamar felfedezni. Az „Aranykorszak“ olvasói abban a nagy

kiváltságban részesülnek, hogy világos betekintést nyernek a korszak ezen jelenségeibe, míg a több nagy és kicsi napi lapok olvasóközönsége nem ismeri fel helyesen a mai állapotok valódi okait. Nagyon sok újság nem nyújt egyebet az olvasóinak, mint-hogy ismerteti a világi államférfiak állandóan változó véleményeit és várakozásait, akik nem ismerve a betegséget előidéző okokat, a betegség gyógyszerét keresik.

Még a szív működése is siettetve van

Egyik lap cikket közölt lapjában, melyben többek közt így ír:

„Az ember szive sebesebben dobog, mint ezelőtt“, — valószínű, hogy az „Aranykorszak“ olvasói jobban megértik ennek jelentőségét.

A kor általános nyugtalansága még az ember szívére is kiterjedt. Dr. W. W. Clapp Birmingham kerületi orvosa effelől a következőképp nyilatkozott:

„Az emberek szive most gyorsabban dobog, mint régebben. Volt idő, amikor percenként 65-75 volt a normális szívdobogás, de máma már általában 10 vagy még több ütéssel hevesebben dobog a szív. Állítása szerint gyakran ahhoz képest jó egészség mellett 90 ütést meg lehet számolni percenként. A szív működés általános sebessége most már 75-85. Dr. Clapp ezt korunk rohanásában és nyugtalanságában találja.“

Véleményünk szerint igaza van dr. Clappnak a megfigyelésében s mint napjainknak minden eseményeit, ezt is a Bibliának és jövődölésének fényében vizsgáljuk, minél fogva korunk általános rohanása és nyugtalansága a legnagyobb emberbarát psychologus szavait juttatja eszünkbe — Jézus Krisztusét, aki így felel e kérdésre: „Mily jele lesz a te jelenlétednek s a korszak végének? — „**A földön lesz nemzetek szorongása a tanácstalanságban, mert a tenger és a hab zugni fog; s az emberek szive elhal a félelemtől és a dolgok várásától, melyek a földkerekségére jönnek, mert az eggek hatalmai megindulnak.**“

Ez a kifejezés, hogy „az emberek szive elhal (elámulnak); ugyanazt a gondolatot fejezi ki, mint dr. Clapp: „Az emberek szive gyorsabban dobog, mint ezelőtt.“ A különbség csak az, hogy dr. Clapp megállapítja Jézus **jövődölésének beteljesedését.**

A félelem előidézi a térdek reszketését

Aligha van ember, aki ne tapasztalta volna, hogy a félelem mennyire hatással van a szívre. Bizonytalán már érezte mindenki, hogy a félelem mennyire sietteti a szívverést és reszketésbe hozta a térdeit. Ezékiel próféta a végső időről beszélve — mondja: „Minden kéz elerőtlenül és minden térd el-

olvad, mint a víz.“ (Ezékiel 7:17) S a 21. fejezet 11-15 verseiben leírja ennek az okát — mondván: „... Embernek fia... hogy elolvadjon a szív és sokan elhulljanak.“

A próféta valószínű nagy félelmet felidéző előzményekre és eseményekre utal. Mire gondolna egyébre e kijelentésével: „Imé beteljesedett és meglett.“ Ugyanazon dolgokra utal, melyekről Jézus mondotta, hogy a félelemtől megolvadnak az emberi szívek. Erről az állapotról mondja dr. Clapp: „A heves szív működés korunk általános nyugtalanságára, rohanására és nyomorúságára vezethető vissza.“

Ez az állapot sokkal jelentőségtelesebb, mint azt felismerik, mert egy járványos neuraszténia ez, mely megolvasztja a népek szívét és kétségbe ejti az embereket, elgyengíti a kezeket, reszketésbe ejti a térdeket, egy szóval sajnálatos állapotba juttatja az embert.

Mily nagy szerencsétlenség! Mit jelenthet mindez! Nézzük mit mond Ésaiás próféta ugyanezen állapotokról: „Erősítsétek a lankadt kezeket és szilárdítsátok a tántorgó térdeket! Mondjátok a remegő szívűeknek: legyetek erősek, ne féljete! Imé Istenetek bosszura jó, az Isten, aki megfizet, ő jó és megszabadít titeket! Akkor a vakok szeméi megnyílnak és a süketek fülei megnyílnak... az Úr megváltottai visszatérnek és ujjongás közben Sionba jönnek és örök öröm fejkön, vigasságot és örömet találnak és eltűnik fájdalom és sóhaj.“ — Ésaiás 35:5-10.

A jelen állapotoknak ez a jelentőségük-e? Igen! Hála Istennek! Az Irás világosan tanítja, hogy a béke nagy korszakát a rossz, nyugtalanító rendszer teljes elmúlása kell megelőzze.

A nemzetek e szorongása és tanácstalansága, az emberi szívek elhalása a félelem miatt, az erőtlén kezek és reszkető térdek, valamint az öröm és jobb életsor, a panaszkodás, fájdalom, sirás és nyögés megszűnése, mind benne foglaltatnak az Úr imájában, melyet gyermekkorunkban már imádkozni tanultunk: „Jöjjön el a Te országod, legyen meg a Te akaratod itt a földön úgy, mint a mennyben!“ De mily kevés anya képes ez ima mély értelmét megmagyarázni kis gyermekének!

De most már nincs okunk a kételkedésre, mert elérkeztünk a boldog időhöz, mely felől Dániel megjövendölte: „A tudományszegsokasodik és az értelmesek érteni fognak.“ Vagyis, akik belátással bírnak, ezen átmeneti korban felismerik, hogy a régi, a Sátán által kormányzott világrend a föld jog szerinti uralkodójának, Jézus Krisztusnak kell átadja a helyét. „Kérjed tőlem örökségül és én adom neked a nemzeteket és örök-

segül a föld határait. Vasvesszővel (uralgó jogarral) megtöröd őket, mint cserépdényt, összezúzod őket." — Zsoltár 2:8-9.

Ezt a valaha bekövetkezett legnagyobb kormányváltozást kísérő nyomorúság mindazok részére, akik nem ismerik világosan ezt a korszakváltozást — félelemgerjesztő.

De mindazok, akik tudják, hogy hova fog kivezetni e jelen nyomorúság — bizalommal — félelem nélkül tekintenek a jövőbe.

„Amikor ezen dolgok meglenni kezdenek, akkor nézzetek fel, emeljétek fel fejeiteket, mivel váltságtok elközelgett." — Lukács 4:28.

M. J.

AZ ARANYSZABÁLY

Egy társaság egy röpiratot adott ki, melyben többek között ezek olvashatók:

„E világ átka az önzés. Ez az alapja minden ipari és társadalmi bajnak."

„Hogyha az embert rá lehetne venni arra, hogy más embert testvéreinek tekintsen, ha rá lehetne venni őket, hogy szeressék embertársukat, mint önmagukat, hogyha az emberek azt tennék másoknak, mint amit akarnak, hogy velük cselekedjenek, úgy nem volna zavar tőke és munka között. A szociális harcok és nemzetközi összeütközések teljesen megszűnnének."

„Ezért mi egyénileg és úgyis, mint testület, szószólói vagyunk az aranszabálynak teljes erőnkől, mint segítségnek, „a békeséghez és az emberekhez való jóakarathoz."

„E társaság az első kezdetétől fogva — ide s tova 38 éve — igazságosan akart eljárni minden ténykedésében."

„Ez alkalommal hangsúlyozni kívánjuk az Aranyszabályt, minden üzletünk vezérelvét. „Amit akarsz, hogy az emberek neked megtegyék, tedd azt meg nekik."

„Elsőszor: Alkalmazottaink: Felismerve azt az isteni elvet, hogy mi testvéreink eltartói vagyunk, mi az alkalmazottakat testvéreinknek és nővéreinknek tekintjük, egy közös Atya gyermekeinek és ép úgy érdeklődünk az ő, mint a saját dolgaink iránt."

„Másodszor: Az emberek, akikől vásárolunk: Elhatározásunk, hogy úgy bánunk velük, mint ahogy akarnók, hogy ők bánjanak velünk. Lehetőleg azon vagyunk, hogy mindenkor az ő helyükbe képzeljük magunkat; és hogy oly nagylelkűek legyünk, amint csak lehetséges."

„Harmadszor: Az emberek, akiknek eladunk: Óhajunk, hogy igazságosak, előzéke nyek és méltányosak legyünk a vevőinkkel, amennyire az elérhető, hogy minden üzletnél az ő helyükben képzeljük magunkat, mindig szemelött tartva érdekeiket, mint saját magunkét."

„Negyedszer: Általában mindenki: Részedni óhajunk mások terhében tehetségünkhöz képest, továbbá bátoritunk és segítünk."

Mondhatjuk, hogy ezek figyelemreméltó szavak és a legnagyobb sikert kívánjuk a Magnolia és Metal Company-nak minden becsületese kísérletéért, hogy ezen elveket megvalósítsa. Tudjuk, hogy mikor ezt teszik, sok

elkedvetlenítő dologgal találkozunk, mert kevés embert fognak találni, akik ugyanezeket az elveket vallják. Az új korszakban ez másképpen lesz. Akkor minden társaság olyan lesz, mint a Magnolia-társaság; és mások kihasználása és helytelen elbánás a múltéi lesznek.

E. C. Miller a társaság elnöke ezeket mondotta:

„Hogyha az üzletemberek a gyűlölet és versengés „vasszabályát" kicserélnék a szeretet és együttműködés aranszabályával, a legtöbb bajuk szűnne meg. Ez a változás gyógyulást hozna Európának és forradalmosítaná az egész világot."

Egy újságíró, aki erről a kérésekről írt, ezt mondotta:

„A társulat feje egy fehér papirlapot vett ki a fiókjából és arra a helyre, ahova a legtöbb gyáros ezeket a szavakat nyomtatja: Figyelmeztetés! E rendelés elfogadása nem kötelez minket sztrájkok, fölkelések vagy más hatalmunkon kívül eső okok esetén"; a Máté 7:12 versből vett e szavak voltak írva: „Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azoknak."

Vajjon ez a kijelentés a mai nap pénzüreltetének siralmas állapotát fejezi-e ki? E cégnél uralkodó állapotok egyedülállóak és dicséretre és ajánatra méltók. Nagyon lehet, hogy a mostani üzletemberek ezt az üzletvezetést elavultnak és valami „ócskaságfélének" fogják tartani. Ez valóban ritka kivétel a szabály alól. Ez egy fényes pont a pénzüvilág égboltozatán.

Önzés és a testvéri szeretet szomorú hiánya a világ bajainak az alapja. A világ elvesztette igazságérzékét. Ez az érzék helyreállítatott, de csak a fejben — elméletileg. Zavarok, marakodás, egyenetlenség, forradalom és anarchia lett urrá az ébredő tömegeken. A végén azután, ha majd az emberek megremülnek, hogy az önzés feneketlen posványának a mélységébe sülyedhetnek, tudatára ébrednek majd a dolgok régi rendjének az eltűnésére; igazság költözik majd a szivekbe és mindenkit készítené fog arra, hogy törődjön a közérdekkel és az emberiség felemelkedésével és ne csak magának éljen. Ha majd az aranszabály a szivekbe jut, akkor csodákat fog művelni.

A KÖVETKEZŐ terápiák (gyógymódok) léteznek: 1) Allo-terápia; 2) bió-chemiai terápia; 3) botanikus-terápia; 4) chiro-practikus terápia; 5) dietetikus terápia; 6) elektro-terápia; 7) elektrion-terápia; 8) hemo-terápia; 9) homeo-terápia; 10) hydro-terápia; 11) limoterápia; 12) masszage-terápia; 13) organo-terápia; 14) opsono-terápia; 15) osteo-terápia; 16) pistio-terápia; 17) psycho-terápia; 18) radio-terápia; 19) theo-terápia; 20) thermo-terápia; 21) viavio-terápia. Mind e gyógymódokkal kezelték betegeket, különben sohasem léteztek volna.

Mindenféle gyógymóddal kezeltem betegeket, ezért ellene vagyok egy gyógymód kizárólagos alkalmazásának azon egyszerű okból, mert mindegyik iskola meglehetősen tudatlan. Az alábbiakban ezt be is fogom bizonyítani.

Jelenleg az emberi test sejtjeit tartják élete alapjának vagy egységének, ezért a sejtek természetes működésének bármilyen megzavarása rendellenességet idéz elő természetes életükben, amely állandó betegségben vagy betegségekben, vagy halálban, vagy mindkettőben végződhetik. A sejtek teljes kémiai szerkezete és mérlege, valamint eleven ereje, továbbá differenciálódása és egyéni felvevő és ellentálló képessége, mind ismeretlenek; még az a titokzatos valami is ismeretlen, amely lehetővé teszi, ami a legjobb mikroszkoppal (nagyító) látható. Senki sem tudhatja tehát, hogy milyen hatása lehet egy szernek, oltásnak, szérumnak a rendes sejtek egyensúlyának megbontása, dezorganizációja és elpusztítása tekintetében. Dr. Broadhurst, a new-yorki Columbia-egyetemen az élettan professzora mondotta: „Nagyon messze vagyunk még annak a tudásától, hogy milyen a baktériumok tevékenysége.”

Mindenki elismeri, hogy semmi sem tehet túl, de még csak nem is ér fel a rendes sejtekkel; ezért mily rettenetes kockázat orvosságokat, oltásokat vagy szérumokat tukmálni rájuk, annak a megjavítására, ami már rendes és tökéletes! A sejtek nem egyformák nagyságra, felvevő, ellentálló, elviselő, vagy cselekvő erőre nézve; ezért ami jó lehet egyeseknek, ugyanaz esetleg nem jó másoknak. Innen van az, hogy szerek, oltások és szérumok beteggé teszik és megölik az embereket. Ez az oka annak, hogy az emberek nyomban meghalnak difteritisben, szivbajban, tüdőbajban, influenzában, paralyzisben stb., ha szereket, oltásokat vagy szérumokat adnak nekik. Az első al-

kalommal, mikor jelen voltam annál, hogy egy gyermeknek skárlát ellen szérumot adtak be, 15 perccel a beadás után megölte a gyermeket. A gyermek nem fult meg a képződött beteges hártától, sem megfulladás halálát nem okozta.

Ez az oka annak, hogy miért halnak meg egyesek hirtelenül tüdőbaj, difteria vagy más szérumok beadása után. Ezért mondták Karnsner, a kórtan és Ecker az immunologia (mentesítés) professzorai a Cleveland-i egyetemen, hogy az a szérum, amely mentesíti a kutyát, emberi lényeknél nem sokat ér; továbbá, hogy ki lett számítva, hogy a veszett állatok által megmárt és nem kezelt emberek között csak 6-10 percentje hal meg. Európában 169 veszett állat által megmárt embert kezelték a szérummal és három halt meg és 162 közül, akiket nem kezelték, egy sem halt meg. Baltimoréban nyolc embert kezelték; hárman, akik nem ruhájukon keresztül lettek megharapva, meghaltak, míg öten, akik a ruhán keresztül lettek megmarva, nem haltak meg.

A nagy lárma dacára, amelyet e téren csaptak, a sárgaláz okát még senki sem ismeri. Mindössze azt tudják, hogy az úgynevezett **Stegomia** légy viszi át az emberre, amely már előzően megmárt egy sárgalázban szenvedő embert. Az orvosi világ tehát még most sem tudja, hogyan kapta a bajt az első beteg, hogy a moszkitek másra átvihetik. Eredetéről még most sem tudnak semmit és a sárgalázban szenvedők elszigetelésében és a moszkitek megölésében nem fejtettek ki valami nagy tudományt. A sárgaláz megakadályozására nem tettek betegé és nem ölték meg embereket mestersegesen.

A himlő elleni oltás sem csálthatatlan. Olyan országokban, ahol a legszigorubban veszik az oltást, de nincsenek tekintettel a közegészségre, ott a legtöbb a himlő. Ellenben olyan országokban, amelyek kellő figyelmet fordítanak a közegészségügyre és kevesebbet az oltásra, kevesebb a himlő-halál. A legtöbb kórházi kiváló orvos száz eset közül több, mint 72-ben tévesen állapítja meg a betegséget; általános gyakorlatban pedig több, mint 77 esetben állítanak fel helytelen diagnózist.

Az orvosok még most sem ismerik nyolc különböző bőrbajnak az okát, és még kevésbé a himlő, sarlach, rák stb. lényegét. Ezért nem okatlan dolog-e gyermekeinket, magunkat és másokat kísérleti nyulakul odadobni? Valóban itt az ideje, hogy ennek vége legyen.

XX-İK SZÁZAD

„Mamon“ bálvány és „Keresztény vallásáról“
Kutter lelkész „Igazság“ című művéből. 16—17 oldal.)

A SOK különbség dacára is (az emberek) szentek és szentségtörők, farizeusok és vámszedők, urak és szolgák, mind összegyűlnek a Mammon istenség lábai elé s itt jön számításba a különbség egyház és világ között. Itt elnémul az erkölcs, megnépül a vallás. A kormányok és alattvalók feje egyaránt a pénz. Mammon a politikánk pénzeszsák a lelke társadalmi életünknek. Minden titkos gondolatunk és kívánságunk a pénz körül forog és pénzről álmodunk és pénzről beszélünk.

A modern emberiség valóban nem szentségtörő, mert meg van a maga vallása! Benne az áhitatosságban tobzol, tisztelő félelemmel imádkozik. Minden koroknál nagyobb a hite, a szeretete és reménye. De az istene a Mammon, papjai a pénzfejedelmek és tőzsérek, bibliája az árfolyamok és börzeapirok, imatermei a bankok, hite a pénz, reménye a nyereség, szeretete a milliók.“ — 108—119. oldal.

A „vallás“ életünkben a legnagyobb hangsúly. A minden igazság Istenét, az élet igazságait „bálvánnyá“ változtatta át. Hogy az emberek oly keveset tudnak az Istenről — ez a vallás bűne. Ez ő, aki az Isten igazságait kitiltotta szívéből dogmái, ceremóniái, szűkkeblősége és türelmetlensége által. Már az Istenre sem tudunk gondolni, csak ha vele gondoljuk azt a sok gyalázatot, amellyel hepszokták lelkünket és gondolatvilágunkat. Hogy egyrészt szakadatlan táncapongások kilengései által bemocsosított, kielégítetlen pénzvággy által vonszolt életet folytatunk, melynek teljes balgaságát napról-napra keserű gáles módjára kell megfigyelni, másrészt pedig üres, értelmetlen frázisokra vagyunk utalva, ha bár egyszer is az örökkévalóság ismereteivel akarjuk kielégíteni értelmünket — mindent, mindent a vallásnak köszönhetünk. Az igazság részére mindaddig el vagyunk veszve, amíg az Isten helyett egy vallásos lidércet látunk fel nekünk.

A (névleges) vallás jogtalanul támaszkodik az Istenre, mivel nem egyéb, mint az Isten nevével igazolt istentelenség, hazugság az igazság köpenyében burkolózva. Ha mi megérteni akarjuk újból az Istent, akkor alaposan tegyünk le minden vallásról. Ennek Bibliához sincsen joga. A vallásnak nincs nagyobb ellenzője, mint a Biblia.

A vallásnak semmi joga Ábrahámhoz, Mózeshez vagy a Biblia más alakjaihoz. Ezek az emberek nem érdeklik. Hiszen őket épen azon isteni élmények látták el élettartamuk alatt, amelyet a vallásnak meg kell gyilkolnia, hogy azután felhasználhassa őket, a me-

rev formaság gloria fényével lengve körül csodálatos eredetük képét. Az Isten embe-reinek életét haláluk igazolására használja fel. A mult tanubizonyságait isteniti, hogy ezáltal **jogot nyerjen a jelen lesujtására.** Csúpán azért fetreng porban a mult nagyjai előtt, mivel képtelen őket a porba rántani. Épen ebből derül ki a hazugsága, hogy épen azt imádja, amit elkeseredetten gyűlöl. S ez ő magának készítené elő pusztulását, ha érintkezésbe lenne vele hozva.

A világ előtt oly hatalmi tényezőkkel való barátságot színel, akik megadnák neki a kegyelemdőfést, ha ismét felserkennének — csak azon okból cselekedve így, hogy legyen valami, ami tárgyát képezze az imádatnak, a kultusznak. **A mult az elhanyagolt igazsággal való barátkozásából veszi a jogot a felmerülő jelen igazságainak az elnyomására.**

A multa támaszkodik, hogy képmutatásai körül az igazság koszoruját fonja.

A zsidóság Ábrahámra hivatkozik minden alap nélkül. A keresztény (?) vallás Jézusra — de jogtalanul. A katolicizmus Péterre, a protestánsizmus Pálra — és nem tudják, hogy mit cselekszenek. A lutheránus egyház Luthert magasztalja, a református Kálvint és Zvinglit a reformátorok nagy sanyarúságára. **Ezeknek az embereknek semmi közük a judaizmushoz, keresztényiséghez, katolicizmushoz, protestánsizmushoz, lutheránizmushoz, kálvinizmushoz vagy zvingliánizmushoz,** épen minthogy semmi köze az élőlénynek az ásataghoz, melyet az utókor generációi ásnak ki, vagy amiképp semmi köze sincsen a testnek az árnyékhoz, amelynek körvonalait visszaadja.

HUSZAN EGY SORBAN

A NEWYORKI „törvényszék“-nek egy tagja közölte: Hadd vonultassuk el lelki szemeink előtt a Tifth-korzón mindazon halottakat, kiket a világháboru követelt Nagybritanniától, s ez a számoknál fényesebben fog beszélni.

Korán reggel, még virradatkor kezdenek elmenetelni huszan egy sorban. Egészen napnyugtáig egyre csak menetelnek, jönnek... nap-nap után. Ez így tart tíz napon keresztül, amíg az angol halottak elvonulnak. Más tizenegy napon keresztül a francia halottak. Az oroszok pedig öt héten keresztül mind menetelnek. Két és fél hónapra lenne szükség, hogy mind felvonulhassanak a halottak, melyeket a világháboru követelt a szövetségesektől.

A központi hatalmak részéről pedig hat hétre volna szükség.

A világháboru halottai ilyképp nap-nap után huszas sorban négy hónapon keresztül tudnának csak elvonulni a Tifth-korzón...“

(„Soha többé háborut“ c. lapból, Zürich).

K É R D É S E K É S F E L E L E T E K

1. KÉRDÉS:

Mit tart ön az asztrológiáról és horoszkópjairól? (A három napkeleti bölcs valószínűleg szintén csillagfejtő volt).

FELELET:

Amilyen nagybecsüljük az asztronómiát (csillagásztant) a sziv és lélek művelése szempontjából, ép oly kevéssé nyerhetünk valamit az asztrológiától (csillagfejtés). Bár egyes horoszkópjai (csillagjóslás) találók lehetnek, azonban semmi esetre sem lehet Isten akarata, hogy ilyen dolgokkal foglalkozzunk. Ésaías 47:13 versben épen ilyenféle művészetről mondja gúnyosan: „Tanácsaid sokaságában megfáradtál; no álljanak elő és tartsanak meg az égnek vizsgálói, akik a csillagokat nézik, akik megjelentik az ujholdak napján, hogy mi jövend rád?” Megváltóztatta volna azóta Jehova a véleményét az emberi bölcsességet illetően? A világosságok Atyja, akinél nincs változás vagy változásnak árnyéka, (Jakab 1:17) és aki az asztrológia iránti ellenszenvének oly különös módon adott kifejezést a három napkeleti bölcsnek az esetében, alapelveitől eltért volna? Nem. Minden okunk meg van annak a feltételezésére, hogy az ugynevezett bölcsök vagy mágusok nem Istentől vezéreltettek, hanem e világ fejedelmétől, a Sátántól. A „mágus“ elnevezés ugyanis egy pogány papi osztályra vonatkozik a méd-perzsáknál, akik a király államtanácsát alkották és akik az asztrológiát, orvostudományt, a titkos természettudományokat művelték. Ez a megjelölés nagyon megközelíti a héber „re faim“ szót, amely a „bölcs“ emberek művelt dolgainak a neve volt, amint Asa első betegségében ilyen embert keresett, amiért Isten nemtetszését vonta magára.

A Sátánnak és démonjainak hatalmukban van a csillagokhoz hasonló fényjeleket felidézni. Ilyen jelenségek gyakran fordultak elő néhány évvel ezelőtt Walesben az ugynevezett ébredés alatt. Ilyen mozgó fényjelek Indiában, az okkultizmus hazájában ma is általánosak. A mágusoknál említett csillag nyilván nem Isten teremtésének a csillaga volt; ez erős fény volt, melyet a Sátán idézett elő azzal a szándékkal, hogy a gyermek Jézust Herodes kezére juttassa. Isten azonban meghiusította ezt a tervet és oly módon avatkozott bele a dologba, hogy megtiltotta a három mágusnak, hogy Herodeshez visszatérjenek.

A három bölcsnek a története tehát azt mutatja, hogy az asztrológia bibliai szempontból nem ajánlható.

2. KÉRDÉS:

Hogyan lehet az ingadozást és a határozatlanságot a legjobban leküzdeni?

FELELET:

Azon ésszerű megfontolással és megfontolással, hogy a határozatlanság és az ingadozás minden esetben megakadályozzák az embert, hogy idejében határozzon és így gyakrabban kárt okoznak. Ez szükségképpen azt az akaratelhatározást kell, hogy eredményezze, hogy a jövőben mérlegelni fogjuk a jót és a rosszat, az igazságot és igazságtalanságot, a szeretet és szeretetlenséget, azután pedig vasakarát-

elhatározással tegyük azt, amit jónak, bölcsnek, igazságosnak és szeretetteljesnek véltünk.

„Továbbá... amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jóhírűek, ha van valami erény, ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok.“ — Filippi 4:8.

3. KÉRDÉS:

Vajjon több-e a földrengés a háboru után?

FELELET:

Bár a földrengésekről nem vezetünk statisztikát, mégis néhány hónap óta a föld legkülömbözőbb pontjain fordultak elő ilyen katasztrófák, úgy, hogy Máté 24:7 valósággal szemelláthatóan beteljesedik. Valamint a világtörténelem nem ismert az utóbbihoz hasonló világháborút, valamint a spanyol-náta és más járványok és éhínségek eddig ismeretlen mértékben jöttek rá az emberre, ép úgy a földrengés, amely tavaly szeptemberben pusztította el Tokió és Yokohama japán városokat, a legnagyobb ilyenfajta és eddig ismeretlen katasztrófa. A mi Urunk jelenlétének a jelei, amelyekről Máté 24 fejezete szól, beteljesedtek. Egyébként megjegyzendő, hogy a földrengés a Biblia képletes nyelvén „néplázongás“ jelent. A föld, a dolgok szociális rendjét ábrázolja az emberek között és a földrengés találoán ábrázolja a forradalmat, néplázadást, melyek a háboru után nem voltak kisebb számuak a betű szerinti földrengéseknél.

4. KÉRDÉS:

Hogyha az Úr a kiválasztottakkal ezer évig fog uralkodni, akkor kik azok, akik a Jelenések 20:5 verse szerint ezen ezer év végén elevednek majd meg?

FELELET:

Az Irás arra tanít minket, hogy úgy az igazak, mint az igaztalanok fel fognak ébredni. De mivel Isten nem a halottak, hanem az élők Istene — az igaztalanok pedig Isten halottnak tekinti — (1 János 3:14; Máté 8:22) azért ezek a mi Urunk ezer éves uralma alatt a tudatlanságból a megismerésre, az igazságtalanságból az igazságosságra, a halálból az életre kell, hogy hozassanak. A szó ilyen értelmében bizonyára tény lesz, hogy „a többi halottak nem elevednek meg, míg ezer esztendő be nem telt.“ Ebből a szempontból a szavak teljes összhangban vannak a többi szentirati helyekkel, noha *nem valódiak*. Ugyanis nincsenek benne a legrégebb és legmegbízhatóbb görög kéziratokban, sem a sinai 1290 és 1160 számúban, sem a szíriai kéziratban.

De ki felett uralkodna Krisztus és az ő hűségesei, hogyha az emberiség általában csak az ezer éves uralom után támadna fel? Bizonyára azon nemzetek felett, akikről a Jelenések 20:3 verse szól, hogy az örök őket ebben az időszakban többé rá nem szedi.

Hogy az Irás e helyénél egy fordító későbbi betoldásáról van szó, világosan kiténik e hely szó szerinti szövegéből. „És éltek és uralkodtak a Krisztussal ezer évig. Ez az első feltámadás.“